

เลขไทย

เรียน บรรณาธิการวารสารราชบัณฑิตยสถาน

ในปัจจุบันบทความวิชาการและสื่อสารมวลชนต่างๆ มักนิยมใช้เลขอารบิก. แม้ข้าพเจ้าเอง เมื่อก่อนนี้ก็นิยมใช้เลขอารบิกเช่นกัน ถึงกับตั้งโปรแกรมในคอมพิวเตอร์ให้เปลี่ยนอักษรเลขไทยเป็นอักษรเลขอารบิกโดยอัตโนมัติ. จนกระทั่งเมื่อได้มีโอกาสศึกษาประวัติอักษรเลขไทยและได้พบว่า อักษรเลขไทยเป็นอักษรที่มีการเปลี่ยนแปลงรูปสัณฐานน้อยมาก นับตั้งแต่เริ่มใช้อักษรไทยในสมัยสุโขทัย. ดังนั้นคนไทยจึงมีอักษรเลขไทยใช้มาแต่ครั้งโบราณกาล ซึ่งเป็นมรดกอันล้ำค่าที่เป็นความภาคภูมิใจของคนไทยทุกคน.

สุโขทัย	๐ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙
อยุธยา	๐ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙
กรุงเทพฯ	๐ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙

เมื่อข้าพเจ้าได้ขบคิดดังกล่าวแล้วจึงพยายามนำเลขไทยมาใช้แทนเลขอารบิกในบทความและในการนำเสนองานทางวิชาการ, ซึ่งก็มีผู้เข้ามาสอบถามอยู่เสมอว่า คิดอย่างไรและทำไมจึงใช้เลขไทย. ข้าพเจ้าก็ได้แต่ตอบว่า เรามีตัวอักษรไทยซึ่งแสดงจำนวนนับเป็นเลขฐาน ๑๐ อยู่ ซึ่งควรจะเป็นสิ่งที่คนไทยทุกคนภูมิใจเนื่องจากมีอักษรในไม่กี่ภาษาเท่านั้น ที่มีอักษรแสดงจำนวนนับได้ตั้งแต่ ๑ ถึง ๑๐. แม้กระทั่งชาติในยุโรป เช่น โรมัน ก็มีอักษรแสดงจำนวนนับ ๑-๑๐ เพียง ๓ ตัว ได้แก่ I, V, และ X เท่านั้น และเมื่อจะเขียนอักษรแสดงเลขอื่น ก็ต้องนำอักษรดังกล่าวมาผสมกัน ซึ่งยากแก่การใช้คำนวณ, ดังนั้น จึงนิยมขอยืมอักษรแสดงจำนวนนับจากภาษาอาหรับมาใช้.

ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอเรียนเสนอให้ราชบัณฑิตยสถานได้มีการรณรงค์เพื่อให้บรรณาธิการวารสารและสื่อสารมวลชนต่างๆ ทุกสาขาได้ร่วมแรงร่วมใจกันใช้เลขไทยในบทความ รวมทั้งสื่อประชาสัมพันธ์และโฆษณาต่างๆ เพื่อความภาคภูมิใจในบรรพบุรุษและความเป็นไทยของเรา.

จึงเรียนมาด้วยความขอบพระคุณอย่างยิ่ง.

พินโท นายแพทย์สุรจิต สุนทรธรรม

กรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์แพทยศาสตร์ ราชบัณฑิตยสถาน

จากบรรณาธิการ

อักษรไทยและตัวเลขไทยที่พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงริเริ่มนำมาใช้เป็นภาษาของชาติไทยนั้นพระองค์นำอักษรขอมมาดัดแปลง และมีวิวัฒนาการเรื่อยมาตามยุคสมัย จนถึงแบบที่ใช้กันใ้สมัยนี้ เช่นเดียวกับตัวเลขอารบิกที่ชาวตะวันตกนำไปใช้ ก็มีต้นตอจากอินเดียและมีวิวัฒนาการจนมีรูปสัณฐานดังที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน ชาวขอมที่เป็นต้นตำรับภาษาของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช เป็นกลุ่มชนกษัตริย์ชาวอินเดียที่อพยพหนีภัยการเมืองเข้าไปอยู่ในประเทศเขมรหรือประเทศกัมพูชาในปัจจุบัน และบางกลุ่มได้เข้าไปอยู่ในดินแดนประเทศไทย. ดังนั้น ตัวเลขไทยและตัวเลขอารบิกในปัจจุบัน จึงมีต้นตออักษรตัวเลขชุดเดียวกันคือจากอักษรเทวนาครี. อย่างไรก็ตาม เมื่อเราถือว่าประเทศไทยมีภาษาประจำชาติและมีเลขไทยใช้กันมา ๗๑๘ ปีแล้ว ก็ควรที่จะอนุรักษ์ใช้ต่อไปให้เป็นเอกลักษณ์วัฒนธรรมของไทย ซึ่งควรที่คนไทยทั้งชาติให้การสนับสนุน ไม่เพียงแต่วงการทหารไทยเท่านั้น.

